

**QORTI TAL-APPELL
(SEDE INFERJURI)**

IMHALLEF

**ONOR. DR JOANNE VELLA CUSCHIERI
B.A., MAG. JUR. (EUR. LAW.), LL.D.**

Illum it-Tlieta, 15 ta' Lulju, 2025

Kawza Numru: 2

Rikors Numru:- 101/2023/1 JVC

Steve Zerafa (K.I. 213776M)

vs

**Il-Kullegġ Malti għall-Arti,
Xjenza u t-Teknologija (MCAST)**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ta' ritrattazzjoni magħmul minn Steve Zerafa tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Inferjuri tal-15 ta' Mejju 2024 fejn dik il-Qorti iddecidiet li tilqa' l-aggravju mressaq mill-Kullegġ intimat

fl-appell incidentali mressaq minnu, tiċħad l-aggravju mressaq mir-rikorrent fl-appell principali tiegħu u tiddeċiedi li fil-konfront tar-rikorrent ma kien hemm l-ebda trattament diskriminatorju kif definit fil-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta, Att dwar l-Impiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali.

Rat ir-risposta tal-Kullegġ ritrattat li ssottometta li ma hemmx raguni għal ritrattazzjoni u għandha tīgi michħuda.

Rat l-atti kollha fil-process odjern kif ukoll f'dawk preċedenti u semgħet lid-difensuri tal-partijiet.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Appell li tghid hekk:

'Preliminari

1. Dawn huma żewg appelli, wieħed magħmul b'mod principali mir-rikorrent Steve Zerafa (K.l. nru. 213776 M) [minn issa '| quddiem 'ir-rikorrent'], mid-deċizjoni mogħtija mit-Tribunal Industrijali [minn issa 'l quddiem 'it-Tribunal'], fis-6 ta' Ottubru, 2023 [minn issa 'id-deċizjoni appellata'], u l-ieħor magħmul b'mod incidentali mill-intimat Malta College of Arts, Science & Technology [minn issa 'l quddiem 'il-Kullegg intimat'].

Fatti

2. Permezz tar-rikors tiegħu quddiem it-Tribunal, ir-rikorrent spjega li huwa ilu impjegat mal-Kullegg intimat minn Settembru tal-2001, u llum jokkupa l-kariga ta' Senior Lecturer fl-Institute of Engineering and Transport. Ir-rikorrent spjega li huwa sar jaf li kollegi tiegħu fl-Institute of Information and Communication Technology, li għandhom xogħol u responsabbiltajiet effettivament

bħal tiegħu, jithallsu bonus annwali, liema bonus jidher li ilu jithallas lilhom għal diversi snin, u r-rikorrent jgħid li minkejja li hu m'ghandu l-ebda dettalji dwaru, dan huwa bonus sostanzjali li potenzjalment jista' jammonta għal eluf ta' Euro fis-sena. Qal li ladarba hu u l-kollegi tiegħu huma impjegati tal-Kullegg intimat, bl-unika differenza tkun l-Istitut fejn jaħdmu u minn fejn jagħtu servizz tagħhom, u ġaldarba x-xogħol li jagħtu huwa tal-istess valur, għandhom jigu applikati favur tiegħu l-provvedimenti tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex ma jkunx hemm diskriminazzjoni. Ir-rikorrent spjega li huwa digà għamel diversi rappreżentazzjonijiet mal-Istitut intimat u anki fetah grievance mal-istitut intimat, izda dan kien mingħajr ezitu, tant hu hekk li kellu jirrikorri għal dawn il-proceduri. Permezz tal-proceduri miftuha minnu quddiem it-Tribunal, ir-rikorrent talab li l-intimati jiġu ordnati jagħtu d-dettalji kollha tar-rimunerazzjoni tal-impjegati kkoncernati, anki jekk b'mod anonimizzat; li jigi stabbilit li ma hemm ebda ġustifikazzjoni legalment aċċettabbli għat-trattament illegali / diskriminatory li qiegħed isofri; li jigi ddikjarat li t-trattament li huwa qiegħed isofri mhuwiex konformi mal-ligi u/jew huwa diskriminatory; li jiġi likwidati d-danni subiti minnu; kif ukoll li l-intimati jiġi kkundannati jħallsu tali danni lir-rikorrent.

3. Il-Kullegġ intimat wiegeb li t-talbiet tar-rikorrent huma infondati fil-fatt u fid-dritt, u għandhom jiġi miċħuda bl-ispejjeż kontra tiegħu. Spjega li r-rikorrent mhuwiex impjegat tal-Istitut fejn jingħata l-bonus imsemmi, u li jeżistu kriterji oggettivi għall-ħlas ta' dan il-bonus li jingħata lill-ħaddiema li jaħdmu fl-Institute of Information and Communication Technology. Il-Kullegġ intimat eccepixxa wkoll li r-rikorrent ma jissodis fax il-kriterji ghall-ħlas ta' dan il-bonus u għalhekk l-ebda ħlas mhu dovut lilu.

Id-Deciżjoni Appellata

4. Permezz tad-deciżjoni mogħtija fis-6 ta' Ottubru, 2023, it-Tribunal iddeċċieda li l-ewwel talba tar-rikorrent giet sorvolata għaliex l-informazzjoni ngħatat fil-mori; laqa' t-tieni talba tar-rikorrent; laqa' t-tielet talba tar-rikorrent; laqa' r-raba' u l-ħames talbiet tar-rikorrent u l-Kullegġ intimat ġie ornat iħallas allowance ta' €680 fix-xahar lir-rikorrent b'effett mid-data minn meta kien maħtur Senior Lecturer, u dan wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet:

"Konsiderazzjonijiet

F'dan il-kaz fuq il-fatti hemm qbil.

Il-kontestazzjoni hija li r-rikorrent bħala Senior Lecturer fl-MCAST fid-Dipartiment tal-Inginerija qed jippretendi li għandu jieħu l-istess allowance li jieħdu kull xahar il-Lecturers fl-Istitut tal-Information and Communication Technology. Li għalhekk huwa qed jibbażza l-kaz tiegħu fuq diskriminazzjon qed jikkontendi li meta paragonat ma' Lecturers fl-ICT Department, huwa mhux qed jircievi l-allowance li qed jircievu huma kull xahar.

L-MCAST tikkontendi li tali allowance ir-rikorrent mhux intitolat għalihi għax ma jissodis fax il-kriterji mitluba cioe' li jkun Lecturer fl-ICT Department u li jkollu l-kwalifikasi msemmija a fol. 79 u 80 tal-proċess u li għalhekk mhu qed issir ebda diskriminazzjoni miegħu. Li tali allowance qed tigi introdotta sabiex iħajru aktar Lecturers jgħallmu dan is-suggett minħabba li l-pjan li kien hemm biex Smart City tkun ICT city.

Tali dokumenti jistabbilixxu dan li ġej:

IICT Lecturers Top Up Allowance Regulations Regulations a fol. 79 et:

A Lecturer at the Institute of ICT can benefit from the monthly top up allowance if the underneath guidelines are followed:

New staff can apply only after they complete their one-year probation period.

1. Be in possession of a valid industry certification. A certification is considered valid if it is approved by IICT administration according to the institute and industry needs.
2. An allowance is given in full to those Lecturers who successfully complete a certification path. The employee will be remunerated in part upon successful completion of the first part of the certification which is highlighted as mandatory. The employee is bound to complete the rest of the certification in one year.
3. Valid industry certifications which are accepted by IICT Administration may change from year to year depending on the market needs.
4. Any industry certification expires in a maximum of 3 years. After such date the Lecturer should renew his/her certification or obtain a new certification either in the same field or another field. Allowance will not be given for any expired certification.

Il-lista ta' accepted certifications hija elenkata a fol. 80 et u li hemm dawk indikati bħala li huma compulsory u 'entitled for half of the allowance'.

Dwar diskriminazzjoni, kif prospettata fl-artikolu 26 tal-Kap. 452, l-avvizi legali 297 tas-sena 2003 u 461 tas-sena 2004 u d-direttivi tal-

Unjoni Ewropea numru 200/42/EC u 2000/78/EC, gie dejjem deċiż li l-prinċipju tal-parità ta' trattament (like with like). Dan it-Tribunal jagħmel referenza għad-deciżjoni tat-Tribunal Industrijali tat-2 ta' Ottubru, 2020 fl-ismijiet Mark Muscat vs HSBC Bank Malta (plc) fejn it-Tribunal irrileva li: "Illi għalhekk dan it-Tribunal sabiex jikkonkludi li kien hemm diskriminazzjoni mar-rikorrent għandu bilfors jikkompara like with like, irid isir "eżercizzju ta' paragun bejn, almenu, żewg gruppi ta' fatti jew cirkostanzi (vide Rose Anne Galea vs l-Onor. Prim Ministru et QK 11 ta' April, 1994) u jekk kienx hemm ksur tal-prinċipju tal-parità ta' trattament (vide Paul Borg vs APS Bank Limited deciza App. Inf. 26 ta' Marzu, 2010) cioe' jekk kien hemm impiegati fl-istess grad tar-riorrent li gew trattati diversament mir-riorrent għal dak li jirrigwarda żieda fil-pakkett tiegħu cioe żieda fil-paga u żieda fil-bonus."

L-artikolu 26(2) tal-Kap. 452 jelenka meta jkun hemm trattament diskriminatorju:

għażla jew impieg ta' persuna li tkun anqas kwalifikata minn persuna tas-sess oppost, ħlasijiet jew kundizzonijiet ta' impieg anqas favorevoli; azzonijiet li bihom il-Principal xjentement jimmaniggja x-xogħol, iqassam il-biċċiet ta' xogħol jew mod ieħor jirrangha l-kundizzonijiet tax-xogħol hekk li impiegat ikun assenjal status li manifestement ikun anqas favorevoli minn oħrajn abbazi ta' trattament diskriminatorju.

Illi għandha ssir distinzjoni bejn diskriminazzjoni diretta u dik indiretta u distinzjoni bejn trattament ingħust u diskriminazzjoni. Per eżempju fil-kaz The Law Society VS Kamlesh Bahl il-Qorti Ingliza rriteniet li trattament jista' jkun ingġust iżda ma jammontax għal diskriminazzjoni. Dan it-Tribunal jaqbel li dan il-principju jgħodd għal Malta wkoll iżda ma jaqbilx li l-lista ta' diskriminazzjoni msemmija fil-ligi Maltija hija wahda esklussiva u huwa tal-fehma li l-ligi tagħna hi aktar wiesgħa mil-ligi tal-Unjoni Ewropea u kwalunkwe trattament diskriminatorju għandu jiġi sanzjonat.

Il-ligi tal-Unjoni Ewropea u kwalunkwe trattament diskriminatorju għandu jigi sanzjonat.

Dan it-Tribunal jirreferi għal deciżjoni tal-Qorti tal-Unjoni Ewropea tal-Ewwel Istanza li rriteniet, "It is well settled that discrimination involves the application of different rules to comparable situations or the application of the same rule to different situations (see, in particular, Case C-279/93 Finanzamt Koeln-Altstadt v Schumacker (1995) ECR I-225, paragraph 30)."

U fil-każ Case C-309/97, l-istess Qorti kienet spjegat dan li gej dwar diskriminazzjoni fil-pagi fuq il-post tax-xogħol:

"THE COURT,

In order to determine whether different groups of persons who perform seemingly identical tasks but who do not have the same training or professional qualification for the practice of their profession do the same work within the meaning of Article 119 of the Treaty (Articles 117 to 120 of the Treaty have been replaced by Articles 136 EC to 143 EC) or Directive 75/117 on the approximation of the laws of the Member States relating to the application of the principle of equal pay for men and women, it is necessary to ascertain whether, taking into account the nature of the tasks that may be assigned to each group respectively, the training requirements for performance of those tasks and the working conditions under which they are performed, the different groups can be considered to be in a comparable situation.

That is not the case for two groups of persons, such as psychologists and doctors employed as psychotherapists, who have received different professional training and who, because of the different scope of the qualifications resulting from that training, on the basis of which they were recruited, are called on to perform different

tasks or duties. Thus the term 'the same work' does not apply, for the purposes of the aforementioned provisions, where the same activities are performed over a considerable length of time by persons the basis of whose qualification to exercise their profession is different."

Illi huwa dan l-eżerċizzju li dan it-Tribunal irid jagħmel f' dan il-każ̄ cioe' li jara jekk ix-xogħol tar-rikorrent u dak tal-Letturi fl-ICT Department jaqax bħala li huwa 'the different groups can be considered to be in a comparable situation' sabiex ikun jiġi jasal għad-deċizjoni dwar jekk ir-rikorrent għandux ragun.

Ir-rikorrent jallega li huwa mhux qed jiġi trattat bhal Lecturers fl-istess grad tiegħu li jgħallmu fl-ICT. Huwa Lecturer fid-Dipartiment tal-Inġinerija u li l-allowance li jieħdu huma huwa għandu jehodha wkoll kemm għax għandu kwalifikasi daqshom kif ukoll ghax huwa Lecturer bħalhom u jgħallek sugġetti simili għal li jgħallmu huma.

Tajjeb jigi rilevat ukoll li l-ġustifikazzjoni mogħtija mill-MCAST għal tali allowance hija pruvata li saret minhabba eżigenzi organizzattivi u saru in bona fede (vide f' dan is-sens Richard Anthony Matrenza vs Joseph Attard Kingswell nomine Appell Civili 3 ta' Frar, 1969). F'din is-sentenza l-Qorti qalet li tali modifikazzjoni meta hekk verament necessitata basta mhux ukoll f'mansjoni inferjuri għall-grad tiegħu ma tidhix li tikkostitwixxi ksur tal-principju tal-parità ta' trattament.

Illi mill-provi jirriżulta li l-proġett ta' Smart City kif kien maħsub ma rriżultax, ma jistax jingħad għalhekk li tali incenliv sabiex iħajjru Lecturers fl-ICT Department għad hemm bzonnū.

A fol. 102 et jirriżulta li r-rikorrent gie impjegat bħala Teaching Assistant Lecturer mill-MCAST fl-20 ta' Settembru, 2003 b'effett mill-24 ta' Settembru, 2003. Ma jirriżultax li l-impjieg tiegħu kien ma' dipartiment partikolari iżda kien mal-Kullegg intimat. Il-kuntratt kien għal tliet snin li jiġi mgedded awtomatikament għal tliet snin oħra u llum huwa jinsab fuq kuntratt indefinite.

Hemm qbil bejn il-partijiet li r-rikorrent huwa Senior Lecturer iżda mill-atti ma jirriżultax meta huwa laħaq Senior Lecturer u li jekk meta laħaq tali sejħha kienet saret għad-dipartiment tal-Inginereja fejn jgħallek ir-rikorrent.

A fol. 107 mil-lista ta' Lecturers li jircieu l-allowance ta' €680 fl-ICT Institute ma jirriżultax xi grad huma, jekk hux Lecturers jew Senior Lecturers.

Dan it-Tribunal ma jistax ibierek l-argument tal-MCAST li hija qed tonora l-Cabinet Memo ta' aktar minn 17-il sena ilu, kemm għarragunijiet hawn fuq indikati u kif ukoll, "In its reasoning as to the significance of collective agreements on pay, the Court asserted that the fact that the salaries of the employees concerned had been set by collective agreements did not automatically mean that no wage discrimination had occurred. The existence of pay agreements has to be weighed alongside other factors, though.

Li għalhekk mill-provi jirrizulta li:

Ir-rikorrent huwa impjegat mal-MCAST kif inħuma impjegati l-Letturi tal-ICT Department;

Ir-rikorrent huwa Senior Lecturer mal-MCAST kif suppost (ghax ebda prova ma saret) li huma impjegati l-lista ta' Letturi a fol. 110;

Ir-rikorrent għandu kwalifikasi ta' Lettur u suppost għandhom kwalifikasi ta' Lettur dawk li jgħallmu fl-ICT Department (suppost ghax ebda prova ma saret);

Ir-rikorrent ipprova li huwa kapaci u kwalifikat sabiex jgħalleml fl-ICT Department;

Li għalhekk huwa jissodisfa l-kriterji kollha li jwasslu lil dan it-Tribunal jasal biex jiddeċiedi li jilqa' t-talba tar-rikorrent u jiddikjara li saret diskriminazzjoni fil-konfront tiegħu mill-Kullegġ intimat;

Li għalhekk huwa intitolat li jircievi Euro 680 allowance fix-xahar jew kull allowance li tista' minn żmien għal żmien tingħata lil Letturi fl-istess grad tiegħu fl-ICT Department u dan mid-data li huwa lahaq Senior Lecturer liema data dan it-Tribunal ma għandux għad-dispozizzjoni tiegħu.

Għaldaqstant:

Rigward l-ewwel talba: din sorvolata stante li tali informazzjoni nghatat fil-mori.

Rigward it-tieni talba: din qed tīgi milqugħha għar-ragunijiet hawn fuq spjegati.

Rigward it-tielet talba: din qed tīgi milqugħha għar-ragunijiet hawn fuq spjegati.

Rigward ir-raba' u l-ħames talba: dawn qed jiġu milqugħha u - Kullegġ intimat qed jiġi ordnat iħallas Euro 680 allowance fix-xahar dekoribbli mid-data ta' meta r-rikorrent lahaq Senior Lecturer.

Dan it-Tribunal jissolleċita lill-Kullegġ intimat sabiex isaqsi jekk tali cabinet memo għadux fis-sehh u jekk iva għandux jibqa' fis-seħħ.

Għall-finijiet tal-Avviz Legali 48 tal-1986, dan it-Tribunal jistabbilixxi drittijiet ta' min assista l-partijiet fl-ammont ta' €93.17.

B'hekk tintemm din il-kwistjoni ta' xogħol."

L-Appell

5. Fir-rikors tal-appell imressaq mir-rikorrent fis-17 ta' Ottubru, 2023 dan talab lil din il-Qorti tikkonferma dik il-parti tad-deċizjoni appellata fejn ġie deciż li kien hemm diskriminazzjoni a skapitu tiegħu. Talab ukoll lill-Qorti tvarja l-ordni dwar il-kumpens, b'dan illi huwa jingħata l-imsemmija *allowance* b'effett mid-data meta nhatar bhala *Lecturer*, u mhux minn meta nhatar bhala *Senior Lecturer*.

6. Ir-rikorrent spjega li huwa īħassu aggravat għaliex it-Tribunal id-deċieda li l-*allowance* għandha titħallas lilu b'effett mid-data minn meta huwa nhatar bhala *Senior Lecturer*. Ir-rikorrent qal li din il-parti tad-deċiżjoni appellata ma tirrifletti l-ebda prova li ngabet u l-ebda eċċeżżjoni mogħtija, anzi mill-provi għandu jirriżulta li l-*allowance* titħallas kemm lill-impjegati fil-grad ta' *Lecturer* kif ukoll lil dawk fil-grad ta' *Senior Lecturer*. Qal li fix-xhieda tiegħu Philip Vella, ix-xhud prinċipali tal-Istitu intimat, m'għamel l-ebda distinzjoni bejn iż-żewġ kategoriji, u jirreferi għalihom it-tnejn bhala 'lecturers'. Qal li għalhekk id-distinzjoni li saret mit-Tribunal bejn iz-żewġ kategoriji mhijiex rilevanti ghall-indagini li trid issir dwar jekk kienx hemm diskriminazzjoni fil-konfront tiegħu. Qal li seħħet d-diskriminazzjoni hekk kif huwa ġie maħtur bhala *Lecturer*

u ma ngħatax l-*allowance* li ngħataw impjegati oħra fl-istess grad, u mħuwiex minnu li l-grad ta' *Senior Lecturer* huwa l-punt tat-tluq għall-ħlas ta' din l-*allowance*. Żied jghid li l-mod kif ġie ordnat li jithallas il-kumpens, effettivament ser iwassal għal diskriminazzjoni fil-konfront tiegħu, u d-distinzjoni li ħoloq it-Tribunal hija waħda artifiċjali u ma tirriflettix ir-realtà tas-sitwazzjoni. Ir-rikorrent qal li f'din il-parti tad-deċiżjoni tiegħu t-Tribunal kien legalment żbaljat għaliex iddeċieda *ultra jew fuori petita*, għaliex lanqas il-Kullegġ intimat ma talab li ssir l-imsemmija distinzjoni jew ta xi eccezzjoni f' dan is-sens.

Ir-Risposta tal-Appell u I-Appell Incidentali

7. Il-Kullegġ intimat wiegeb li huwa ġassu aggravat bid-deċiżjoni tat-Tribunal, u għalhekk qiegħed jipprevalixxi ruħhu mill-appell princiċiali tar-rikorrent sabiex iressaq l-appell incidentali tiegħu. Spjega li l-appell princiċiali huwa bbazat fuq/konsiderazzjoni u evalwazzjoni tal-provi fir-rigward ta' min għandu jithallas l-imsemmija *allowance*. Il-Kullegġ intimat sostna li fil-każ ma kien hemm l-ebda diskriminazzjoni, u għalhekk ma kienx hemm lok li tithallas l-*allowance* lir-rikorrent. Il-Kullegġ intimat jgħid li t-Tribunal applika l-ligi b'mod żbaljat, għaliex għalkemm ir-rwol li għandu r-rikorrent huwa simili għal dak tal-impjegati l-oħra li huma intitolati ghall-*allowance*, il-kwalifikasi biex isir ix-xogħol huma differenti. Il-Kullegġ intimat spjega li t-Tribunal kien żbaljat meta qal li r-rikorrent għandu l-kwalifikasi neċċesarji. Spjega li huwa pprezenta lista tal-kwalifikasi neċċesarji biex tingħata l-*allowance*, flimkien mal-lista tal-kwalifikasi tar-rikorrent, u qal li għandu jirriżulta li r-rikorrent m'għandux il-kwalifikasi necessarji biex jingħata din l-*allowance*. Qal ukoll li r-rikorrent lanqas ma gab prova ta' dawn il-kwalifikasi, u għalhekk ġie kompletament skartat il-principju *onus probandi incumbit ei qui dicit, non ei qui negat*, u kien

jinkombi fuq ir-rikorrent li jipprova l-każ tiegħu u li jikkonkretizzah billi jipproduċi provi idoneji. Il-Kullegġ intimat qal ukoll li appartī li r-rikorrent m'għandux il-kwalifikasi neċċesarji, dan lanqas biss ġab prova li huwa applika għal impjieg fl-Istitut tal-ICT, u minkejja li din l-applikazzjoni kienet ser tigi miċħuda minhabba l-kriterju tal-kwalifikasi, tali prova kienet fundamentali sabiex ir-rikorrent jipprova li safha ddiskriminat.

Ir-Risposta ghall-Appell Incidentali

8. Permezz tar-risposta tiegħu għall-appell incidentali tal-Kullegġ intimat, ir-rikorrent qal li l-appell incidentali huwa mingħajr mertu legali, għaliex kull ma jagħmel kien li jattakka l-konklużjoni fattwali li wasal għaliha t-Tribunal, u għalhekk l-appell incidentali ma saxe fuq punt ta' ligi. Ir-rikorrent qal ukoll li l-Kullegġ intimat mhuwiex jirrispondi għall-appell tiegħu, ħlief biex jgħid li ma kienx hemm diskriminazzjoni, u qal li f' dan l-isfond għalhekk l-Kullegġ intimat ma jistax jitqies li qiegħed jikkontesta l-validità tal-appell principali għal dak li jirrigwardja l-metodu ta' komputazzjoni tal-pagament li għandu jsir lilu.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

9. Din il-Qorti ser tgħaddi sabiex tikkonsidra l-aggravju mressaq mir-rikorrent fir-rikors tal-appell principali mressaq minnu, kif ukoll l-aggravju mressaq mill-Kullegġ intimat fl-appell incidentali tiegħu, u dan fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet magħmulu mit-Tribunal fid-deċiżjoni appellata, u tas-sottomiżjonijiet li għamlu l-partijiet. Imma qabel xejn il-Qorti sejra tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha dwar dak li ġie eċcepit mir-rikorrent, li l-aggravju sollevat mill-Kullegġ intimat fl-appell incidentali tiegħu, huwa dwar il-mertu tal-każ u mhux dwar punt ta' ligi li ddeċieda

dwaru t-Tribunal. Il-Qorti tirrileva li t-Tribunal kellu japplika għall-fatti ppreżentati quddiemu, id-disposizzjonijiet relattivi tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta, fir-rigward ta' x'jammonta għal trattament diskriminatorju fuq il-post tax-xogħol. Fil-fatt it-Tribunal għamel riferiment għall-artikolu 26 tal-Kap. 452 tal-Ligijiet ta' Malta, senjatament għas-sub-inċiż (2) tiegħu, ikkunsidra li dan l-artikolu tal-ligi huwa bbażat fuq il-principju tal-parità tat-trattament, ikkonstata li l-ligi Maltija hija aktar wiesgħa mid-Direttivi Ewropej li jirregolaw l-istess materja, u temm jgħid li r-rikorrent gie ddiskriminat fuq il-post tax-xogħol tiegħu għaliex huwa ma ngħatax l-allowance li qegħdin jieħdu impjegati oħra tal-Kullegġ intimat, li iżda jaħdmu f'istitut ieħor fi ħdan l-istess Kullegġ. It-Tribunal qies ukoll li r-rikorrent jissodisfa l-kriterji kollha stipulati fil-ligi abbaži ta' liema kellu jiġi deċiż li saret diskriminazzjoni kontra r-rikorrent. Il-punt in kontestazzjoni għalhekk huwa jekk jistax jitqies li saret diskriminazzjoni mar-riorrent *ai termini* tal-ligi regolanti din il-materja. It-Tribunal qies ukoll li jkun hemm diskriminazzjoni meta f'post tax-xogħol jiġu applikati regoli differenti għal sitwazzjonijiet paragħunabbli, jew inkella fejn l-istess regoli jiġu applikati għal sitwazzjonijiet differenti. F'dan il-kuntest, il-Qorti tagħmel riferiment għal dak li qalet din il-Qorti diversament presjeduta fis-sentenza fl-ismijiet **Tonio Calleja vs. Vitafoam Limited**¹, fejn ingħad illi:

"Premessi l-ilmenti tal-appellant u r-risposta tas-soċjetà appellata għalihom, jibda biex jiġi registrat, in kontemplazzjoni tal-preġudizzjali preliminari sollevata, illi s-subinċiż (3) tal-artikolu 82 tal-Kap. 452 tal-Ligijiet jakkorda d-dritt ta' appell lil din il-Qorti mis-sentenza tat-Tribunal "fuq punt ta' ligi". Jiġi osservat li din id-disposizzjoni ma tgħidix ukoll illi l-punt ta' ligi irid ikun deciż mit-Tribunal fis-sentenza, kif hekk, inversament jagħmlu, ad

¹ 15.02.2006 (per. Imħ. Ph. Sciberras).

eżempju, l-artikolu 15(2) tal-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp u l-artikolu 24(b) tal-Att dwar it-Tiġdid ta' Kiri tal-Bini (Kap. 69). Li jfisser, allura, illi kif bosta drabi oħra ritenut u ripetut, "huwa suffiċjenti li l-punt ta' ligi li fuqu jsir l-appell jirriżulta involut jew impliciter fid-deċiżjoni in kwantu din tkun ittieħdet bis-saħħha tal-principji interpretattivi tal-ligi li l-appellant jikkontesta (Kollez. Vol. XL P. I p. 137)."

10. Din il-Qorti tgħid li hija għandha l-kompetenza meħtieġa biex tindirizza l-aggravji sollevati mill-partijiet, ladarba t-Tribunal ikkonkluda li s-sitwazzjoni odjerna hija waħda li tista' tīgi definita bħala diskriminatorja fil-konfront tar-rikorrent *ai termini* tal-ligi. Il-Qorti sejra tibda billi tistħarreg fl-ewwel lok, l-aggravju sollevat mill-Kullegġ intimat fl-appell incidentali tiegħu.

L-Aggravju mressaq mill-Kullegġ intimat fl-Appell Incidentali: [Id-differenza fit-trattament ma tammontax għal diskriminazzjoni]

11. Il-Kullegġ intimat jikkontendi li t-Tribunal applika l-ligi b'mod żbaljat, għaliex qies li r-rwoli tal-lecturers fl-istitut tal-Engineering and Transport u fl-istitut tal-Information and Communication Technology huma simili għal xulxin. It-Tribunal qies ukoll li r-rikorrent għandu l-kwalifikasi meħtieġa sabiex jgħalleml fl-Institute of Information and Communication Technology, u qies ukoll li r-rikorrent jiissodisfa l-kriterji kollha sabiex jiġi dikjarat li saret diskriminazzjoni miegħu. Il-Qorti tirrileva li mill-provi irriżulta li r-rekwiżiti biex *lecturer* jgħalleml fl-istituti differenti tal-Kullegġ intimat, ivarjaw minn institut għal ieħor, u l-allowance li r-rikorrent qiegħed jippretdi li għandha tingħatalu, mhixiex allowance li tingħata lil kull *lecturer* li jaħdem fl-Institute of Information and Communication Technology, iżda hija allowance li tingħata biss lil dawk il-lecturers li jippruvaw li għandhom certifikazzjoni valida

mill-industrija, li qegħdin isegwu *certification path* mill-industrija, u li jieħdu hsieb iġeddu ċ-ċertifikazzjoni tagħhom b'mod regolari, kif jirriżulta mil-lista ta' rekwiżiti prodotta mill-Kullegg intimat. Il-lista ta' kwalifikasi li jintitolaw lil dak li jkun għall-imsemmija *allowance*, giet ippreżentata mill-Kullegg intimat *a fol.* 80 tal-atti tat-Tribunal Industrijali. Barra minn hekk ir-rikorrent ippreżenta l-lista tal-kwalifikasi tiegħu *a fol.* 106 tal-process, minn fejn jirriżulta li minkejja li huwa ggradwat u jippossjedi wkoll grad universitarju f'livell *post-graduate*, m'għandu l-ebda waħda miċ-ċertifikazzjonijiet imsemmija biex ikun jista' jingħata l-*allowance* in kwistjoni. Għaldaqstant il-Qorti ma taqbilx mal-konklużjoni tat-Tribunal li fil-każ odjern jirriżulta li kien hemm nuqqas ta' parità fit-trattament li qegħdin jingħataw *lecturers* li jaħdmu f'istituti differenti fi ħdan il-Kullegg intimat. Mill-atti jirriżulta li l-*lecturers* li jgħallmu fl-iċ-ċentru tal-*Information and Communication Technology* għandhom impost fuqhom l-obbligu li jiksbu ċertifikazzjoni skont il-ħtigjiet tal-industrija, liema ċertifikazzjoni trid tiġi mgedda kull tant zmien, filwaqt li *lecturers* f'iċ-ċentru oħra tal-istess Kullegg m'għandhomx dan l-obbligu. Dan kollu jinsab spjegat fix-xhieda li tressqu mill-Kullegg intimat, u fil-provi dokumentarji esebiti quddiem it-Tribunal. Il-konklużjoni tat-Tribunal li r-rikorrent għandu l-kwalifikasi jew il-kompetenzi meħtiega sabiex jgħalleml fl-ICT Department, hija waħda gratuwita, għaliex ma jirriżulta bl-ebda mod li dan huwa l-każ, jew li l-kwalifikasi tiegħu huma aggornati skont il-ħtigjiet tal-industrija. Il-Qorti tqis għalhekk, illi t-Tribunal ma setax jikkonkludi li saret diskriminazzjoni mar-rikorrent, sempliċiment għaliex persuni oħra fil-grad ta' *lecturer* għandhom *allowance* marbuta ma' kwalifikasi rilevanti għall-industrija, li huma meħtiega biex ikunu jistgħu jgħallmu suġġetti li huma ta' rilevanza għall-industrija, filwaqt li ħaddiema oħra fl-istess grad fl-istess kullegġ, m'għandhomx għalfejn ikollhom din iċ-ċertifikazzjoni sabiex ikunu jistgħu jgħallmu s-suġġett tagħhom.

Il-Qorti tqis li fil-każ odjern ma jirriżultax li r-rekwiżiti tal-artikolu 26 tal-Kap. 452 ġew sodisfatti, għaliex il-paragun qiegħed isir bejn *lecturers* li mhumiex f'sitwazzjoni identika, iżda s-sitwazzjoni hija tali fejn fl-Istitut tal-*Information and Communication Technology* il-*lecturers* huma meħtiega li jkollhom certifikazzjoni ta' rilevanza attwali għall-industrija, filwaqt li f'istituti oħra dan mhux meħtieg, u persuna tista' tokkupa l-grad ta' *Lecturer* jew saħansitra *Senior Lecturer* b'baċċellerat jew bi kwalifika generali minn università jew minn istituzzjoni simili. Il-Qorti tqis għalhekk li ma ġiex ippruvat li fil-każ odjern kien hemm id-diskriminazzjoni li qiegħed jilmenta minnha r-rikorrent, u għalhekk filwaqt li l-aggravju mressaq mill-Kullegġ intimat qiegħed jiġi milqugħ, isegwi li l-aggravju mressaq mir-rikorrent fl-appell principali tiegħu qiegħed jiġi miċħud.

Decide

Għar-raġunijiet premessi, il-Qorti filwaqt li tilqa' l-aggravju mressaq mill-Kullegġ intimat fl-appell incidentali tiegħu, tiċħad l-aggravju mressaq mir-rikorrent fl-appell principali tiegħu, u tiddeċiedi li fil-konfront tar-rikorrent ma kien hemm l-ebda trattament diskriminatorju kif definit fil-Kap. 452.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri fiż-żewġ istanzi, huma a karigu tar-rikorrent.'

Ikkunsidrat illi r-rikors ta' ritrattazzjoni ta' Steve Zerafa huwa msejjes fuq zewg aggravji:

(1) Fl-ewwel lok is-sentenza tal-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) applikat il-ligi b'mod hażin fit-termini tal-artikolu 811(e) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta u għal dan jaġħti żewġ raġunijiet.

(1) (i) Fl-ewwel parti ta' dan l-ewwel aggravju r-ritrattand isostni li s-sentenza tal-Qorti tal-Appell ma hijiex konformi mal-Artikolu 82 sub-inciz 3 tal-Kapitolu 452 tal-Ligijiet ta' Malta u inghata bi vjolazzjoni manifesta ta' ligi expressa u čara. Isostni li l-Qorti tal-Appell warrbet l-aggravju preliminari tiegħu u cioe' l-inammissibilita' tal-appell incidental tal-kullegġ intimat fejn sostna li dan ma kienx ibbażat fuq punt ta' ligi u dan abbaži tal-artikolu 82 (3) tal-Kapitolu 452 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi:

'(3) Fil-kaži ta' tkeċċija mingħajr kawża ġusta u fil-kaži li jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tat-Tribunal skont l-artikolu 75(1)(a), (b) u (c), ikun hemm dritt ta' appell fuq punt ta' ligi. Dan l-appell għandu jsir b'rikors lill-Qorti tal-Appell kkostitwita skont l-artikolu 41(9) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. Dan ir-rikors għandu jiġi pprezentat mhux aktar tard minn tnax-il gurnata mid-data tad-deċiżjoni tat-Tribunal.'

Ir-ritrattand fir-rikors odjern jinsisti li l-appell incidental tal-Kullegġ kien sempliċement imsejjes fuq nuqqas ta' qbil mal-fatti kif ikkunsidrati u deċiżi mit-Tribunal w'ghalhekk il-Qorti tal-Appell ma kellhiex il-poter li tissindaka l-istess u kellha tilqa' l-eċċezzjoni preliminari tal-inammissibilita' fil-konfront tal-istess u mhux tħaddi sabiex tidhol f'analizi tal-fatti skont hi, tasal għal konklużjoni żabaljata li Bugeja ma kellux il-kwalifik i-neċċesarji sabiex jithallas l-'allowance' li jithallas lill-letturi tal-ICT Institute tal-kullegġ intimat (l-oppost ta' dak deċiż mit-Tribunal), tispicċċa tilqa' tali appell incidental u tichħad l-appell prinċipali tar-rikorrent Zerafa.

(1) (ii) Fit-tieni parti ta' dan l-aggravju r-ritrattand jallega nuqqas t'applikazzjoni tad-disposizzjonijiet rilevanti tal-Kap. 607 tal-Ligijiet ta' Malta u tal-Ligi Sussidjarja 607.01, kif ukoll tad-Direttiva

tal-EU 2005/36/EC on the Recognition of Professional Qualifications kif trasposta fil-Ligi Maltija tramite l-Ligi Sussidjarja 451.03.

F'dan ir-rigward ir-ritrattand fir-rikors tiegħu isostni li 1-Qafas Malti tal-Kwalifikasi (Malta Qualifications Framework - MQF) huwa qafas ghall-iżvilupp u l-klassifikazzjoni ta' kwalifikasi skont sett ta' kriterji li jiddefinixxu livelli applikabbi għal-livelli specifikati ta' tagħlim. Jinsisti li hija din il-ligi li tispeċifika l-livell ta' kwalifikasi partikolari meta mqabbel ma' kwalifikasi ohra. Jinsisti li mhux talli l-Qorti tal-Appell remiet għal kollox il-gerarkija tal-livelli stabbiliti fil-ligi sussidjara SL 607.01 Regolament dwar il-Qafas Malti tal-Kwalifikasi Għal Tagħlim Tul il-Ħajja, iżda saħansitra innewtralizzatha meta qieset il-kwalifikasi tar-ritrattand (MQF Level 7) bhala, effettivament inferjuri għal dawk tal-letturi li jgħallmu gewwa l-istitut tal-ICT (MQF Level 3 jew anqas) u dan stante li qieset li Livell 7 huwa anqas minn Livell 3 meta l-Ligi sussidjarja fl-artikoli 3 u 4 tagħha ssostni bil-kontra u cioe' li l-Livell 1 huwa l-aktar wieħed baxx filwaqt li l-Livell 8 huwa l-ogħla livell ta' kwalifika. Dan ifisser li għall-kuntrarju ta' dak li sosntiet il-Qorti tal-Appell huwa kien aktar milli kwalifikat sabiex jidħol jghalleml fl-istitut tal-ICT fi ħdan il-Kullegġ intimat.

(2) It-tieni aggravju għar-ritrattazzjoni jsostni li 1-imsemmija sentenza hija l-effett ta' żball li jidher mill-atti jew dokumenti tal-kawża fit-termini tal-artikolu 811 (1) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi l-artikolu msemmi jistipula li l-kawza tista' tigi ritrattata fost oħrajn jekk is-sentenza kienet l-effett ta' żball li jidher mill-atti jew mid-dokumenti tal-kawża. Jkompli jgħid li jitqies li hemm dak l-iżball, fil-każ biss li d-deċizjoni tkun ibbazata fuq is-supposizzjoni

ta' xi fatt li l-verita' tiegħu tkun bla ebda dubju eskużża, jew fuq is-supposizzjoni li ma ježistix xi fatt, li l-verita' tiegħu tkun stabbilita pozittivament, basta li, fil-każ il-wieħed u l-ieħor, il-fatt ma jkunx punt ikkōntestat illi jkun ġie deciż bis-sentenza.

F'dan ir-rigward ir-ritrattand jagħmel principally referenza għal dik il-parti tas-sentenza tal-Qorti tal-Appell fejn, skont hu, appartil li ddisturbat il-konkluzjonijiet fattwali tat-Tribunal, waslet erronjament għall-konkluzjoni li ma giex ippruvat li letturi oħra, oltre dawk tal-ICT Institute, kienu qed jircieu l-allowance in kwistjoni. Ir-ritrattand isostni li din l-asserżjoni tal-Qorti tal-Appell tinjora għal kollo ix-xhieda ta' Philip Vella datata 13 ta' Jannar, 2023 fejn ikkonferma li hemm lecturers fil-Gozo Campus li ma jaqgħux taħt l-ICT Institute u li jibbenfikaw mill-allowance mertu tal-kawza. Ir-ritrattand isostni li kien għalhekk li l-Qorti tal-Appell waslet għall-konkluzjoni żbaljata li ma kienx hemm diskriminazzjoni għaliex eskludiet din il-prova li turi li letturi ohra barra l-ICT Institute kienu qed jircieu wkoll din l-allowance.

Ir-ritrattand izid ukoll li l-Qorti tal-Appell injorat il-konkluzjoni li wasal ghaliha t-Tribunal li effettivament l-iskop ta' din l-allowance ma kienx li wieħed jiddistingu bejn kwalifika jew ohra iżda biss biex iħajjar aktar letturi lejn l-ICT Institute fiz-zmien li thabbar il-progett ta' Smart City bħala centru ta' ICT li effettivament ma avverax ruhu. Skont ir-ritrattand dan jevidenzja aktar kemm l-iskop tal-allowance li baqgħet tigi mogħtija hija waħda diskriminatorja la darba r-raguni tad-distinzjoni, ciee' biex jithajru letturi jaħdmu fl-ICT Institute in vista tal-progett ta' Smart City, tul iż-żmien spicċat għaliex il-progett kif intiz ma avverax ruħu. Iżid ukoll li l-Qorti tal-Appell injorat il-fatt li l-memorandum li minnu jiskaturixxi l-allowance in kwistjoni ma jagħmel l-ebda distinzjoni bejn dawk l-individwi li jaħdmu fl-ICT Institute jew fil-bqija tal-

kullegg intimat. Jagħmel ukoll referenza għax-xhieda ta' Philip Vella fejn jikkonferma li r-ritrattand għandu l-kwalifikasi imsemmija fil-memorandum sabiex jitħallas l-allowance u jgħid li ma jieħux dan l-allowance unikament għaliex mhux qiegħed fl-istitut tal-ICT. F'dawn ic-cirkostanzi r-ritrattand isostni li l-Qorti tal-Appell ma setghet qatt tasal ghall-konklużjoni li r-rikorrent ma kellux il-kwalifikasi u l-kompetenzi meħtiega sabiex jghallem fl-ICT Institute meta fil-fatt it-Tribunal kien wasal għall-konklużjoni opposta.

Illi kif gia suespost, l-Kullegg ritrattat jissottometti li ma ježistux il-massimi li trid il-ligi għar-ritrattazzjoni tal-kawza in kwistjoni deċiż w'ghalhekk insista li r-rikors ta' ritrattazzjoni għandu jiġi michud.

Semgħet it-trattazzjoni tal-partijiet li ġiet ukoll traskritta.

Ikkunsidrat ulterjorment:

Illi l-istitut tar-ritrattazzjoni jipprovdi rimedju utili ta' reviżjoni ta' sentenzi finali bl-iskop li jiġu rettifikati certi żbalji specifikati u evidenti f'għiduki u b'hekk tigi evitata ingustizzja manifesta u tinkiseb ġustizzja sostanzjali fil-konfront tal-partijiet.

Illi fil-każ odjern irriżulta lil din il-Qorti mill-atti, mingħajr dubju, li Steve Zerafa kelli u għandu l-kwalifikasi neċċessarji sabiex huwa jaħdem gewwa l-ICT Institute fi ħdan il-Kullegg intimat tant li l-uniku differenza li fuqha baqa' jibbaża d-difiża tiegħu l-Kullegg kienet li l-istess Zerafa kien impjegat barra l-ICT Institute u mhux fi ħdanu allura skont hu ma kienx jikwalifika għall-allowance. Il-Kullegg isostni li din l-allowance kienet applikabbli u limitata biss għall-impjegati fi ħdan l-ICT Institute.

Din il-Qorti rat li l-Qorti tal-Appell, wara li di sua sponte ddecidiet li kellha l-poter li tissindaka l-ezami tal-fatti li saret mit-Tribunal (poter li ma kellhiex fil-ligi), waslet erronjament għall-konklużjoni żbaljata li Steve Zerafa ma kellux dawn il-kwalifikasi u dan fuq raġunament li ma għandu l-ebda baži legali, anzi ġie applikat kejl ta' komparazzjoni totalment bil-kontra ta' dak impost mil-ligi.

Illi in oltre l-Qorti rat ukoll li mill-atti ħareg ippruvat b'mod ċar li fil-fatt din l-allowance kienet qed tithallas mhux biss lill-letturi tal-ICT Institute iżda wkoll lill-letturi oħra barra l-ICT Institute, partikolarment dawk li jghallmu fil-Campus ta' Ghawdex. Dan il-fattur ġie wkoll għal kollox injorat mill-Qorti tal-Appell li allura waslet ghall-konklużjoni oħra fattwalment zbaljata li wasslitha sabiex tqis li ma seħħet l-ebda diskriminazzjoni.

Illi fil-każ odjern jirriżulta wkoll li fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell saret interpretazzjoni kompletament żbaljata tal-kwalifikasi tar-rikorrent ritrattand stante li f'dik l-interpretazzjoni l-Qorti tal-Appell ma applikatx il-provvedimenti tal-Kap.607 tal-Ligijiet ta' Malta u tal-Ligi Sussidjarja 607.01 kif ukoll tad-Direttiva tal-EU 2005/36/EC, liema ligijiet jgħamluha cara li l-livell ta' kwalifikasi tar-rikorrent huma ferm aktar minn dawk minimi applikabbli sabiex lettur jaħdem fl-ICT Institute, filwaqt li l-Qorti tal-Appell interpretat tali kwalifikasi bil-kontra bir-riżultat li erronjament ikkonkludiet li r-rikorrent ma kellux il-kwalifikasi rikjesti. Dan l-iżball ta' ligi wassal lill-Qorti tal-Appell għall-konklużjoni fattwali żbaljata li jilqa' l-appell incidentali tal-Kullegg intimat u jiċħad l-appell principali meta l-appell incidentali kelli jiġi miċħud u l-appell promotorju kelli jigi kkunsidrat mill-Qorti tal-Appell, iżda fil-fatt dan ma sarx.

Illi kienet ukoll id-deċizjoni żbaljata fil-ligi tal-Qorti tal-Appell li qieset li l-appell incidentalni seta' jigi kkunsidrat bħala punt ta' ligi li wassalha sabiex tagħmel il-konkluzjonijiet fattwali u legali żbaljati suesposti, meta fuq kollox l-Qorti tal-Appell ma setgħet qatt legalment tqis l-appell incidentalni bħala msejjes fuq punt ta' ligi meta evidentement kien jikkonsisti biss f'mera disapprovazzjoni tal-Kullegġ mal-aprezzament tal-fatti mit-Tribunal u xejn aktar.

Illi l-Qorti tal-Appell, sabiex tkun legalment u fattwalment korretta kellha, fl-ewwel lok tiċhad l-appell incidentalni tal-Kullegġ intimat u konsegwentement fit-tieni lok kellha tidhol f'analizi tal-aggravju principali tar-rikorrent appellant. Dan iżda ma għamlitux minħabba l-iżbalji legali u fattwali suesposti li jimminaw il-validita' tad-deċizjoni ta' dik il-Qorti u dan bi pregudizzju kbir ghall-jeddiġiet tar-ritrattand.

Deċiżjoni:

Illi għaldaqstant għar-ragunijiet kollha suesposti l-Qorti, filwaqt li tiċhad ir-risposta tal-Kullegġ, tgħaddi sabiex:

- a Tiddikjara u tiddeċiedi li in bazi tas-suespost, ježistu ragunijiet suffiċjenti biżżejjed sabiex issir ritrattazzjoni skont il-ligi a tenur tal-Artikolu 811(e) u (l) u tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;
- b Thassar u tannulla s-sentenza tal-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) tal-15 ta' Mejju, 2024 (Appell bin-Numru 101/2023 LM fl-ismijiet Steve Zerafa -vs- Malta College of Arts, Science & Technology) deciża mill-Onorevoli Imħallef Lawrence Mintoff;
- c Tordna r-ritrattazzjoni tal-proċeduri t'Appell bin-Numru 101/2023 fl-ismijiet Steve Zerafa -vs- Malta College of Arts, Science

& Technology biex b'hekk ir-rikorrenti jkun ji sta jħares id-drittijiet tiegħu skont il-liġi.

Bl-ispejjeż tal-preżenti jiġu deċiżi mas-sentenza tal-appell finali.

Moqrija.

**Onor. Imħallef Dr. Joanne Vella Cuschieri
B.A., Mag. Jur. (EUR.LAW), LL.D.
15 ta' Lulju, 2025**

**Cora Catania
Deputat Registratur
15 ta' Lulju, 2025**

